

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

December 2022

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

kontrol med dyretransporter

Opfølgning i sagen om kontrol med dyretransporter (beretning nr. 10/2019)

28. november 2022

RN 711/22

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om kontrol med dyretransporter, som blev indledt med en beretning i 2020. Vi har tidligere behandlet sagen i notater til Statsrevisorerne af 4. maj 2020 og 28. oktober 2021.

Konklusion

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har endnu ikke afsluttet alle initiativer, som ministeriet igangsatte på foranledning af beretningen. Det finder Rigsrevisionen utilfredsstillende.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris vurdering af effekten af det nye kontrolkoncept og dermed behovet for at tilvejebringe hjemmel til administrative bøder
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris arbejde med sikre en systemunderstøttet udveksling af oplysninger om afgørelser.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i januar 2020 en beretning om kontrol med dyretransporter på baggrund af en anmodning fra Statsrevisorerne. Beretningen handlede om Miljø- og Fødevareministeriets (nu Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri) kontrol med dyretransporter og sanktionering af overtrædelser på området og om, hvorvidt ministeriet havde gennemført en effektiv kontrol af lange grisetransporter i perioden 2008-2018.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det utilfredsstillende, at Miljø- og Fødevareministeriets kontrol af lange grisetransporter i perioden 2008-2018 havde været ineffektiv. Derved var der risiko for, at grisene kunne være kommet til skade eller være blevet påført lidelser under transporten.

Statsrevisorerne kritiserede, at transportører, der gentagne gange forbrød sig mod reglerne, ikke var blevet sanktioneret effektivt. Statsrevisorerne forventede, at Miljø- og Fødevareministeriet ville gøre brug af alle sine sanktionsmuligheder fremadrettet.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgingspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgingspunkt	Status
1. Miljø- og Fødevareministeriets arbejde med at implementere sit nye kontrolkoncept: kontrol, som er målrettet de væsentligste og mest risikofyldte områder.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 28. oktober 2021.
2. Miljø og Fødevareministeriets anvendelse af sanktionsmuligheder i kontrollen med dyretransporter, herunder ministeriets fremadrettede arbejde med at undersøge muligheden for at etablere hjemmel til at give administrative bødeforelæg i dyrevelfærdsloven samt ministeriets arbejde med at etablere et forstærket samarbejde mellem ministeriet og anklagemyndigheden med henblik på at sikre en systemunderstøttet udveksling af oplysninger om afgørelser.	Behandles i dette notat.
3. Miljø- og Fødevareministeriets arbejde med at nedbringe efterslæbet af returlogbogskontrollen.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 28. oktober 2021.
4. Miljø- og Fødevareministeriets arbejde med at dokumentere indberetninger af udenlandske transportørers overtrædelser i Danmark til udenlandske myndigheder samt at dokumentere, hvorvidt ministeriet handler på de indberetninger, styrelsen modtager om danske transportørers overtrædelser af reglerne i udland.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 28. oktober 2021.

5. Vi redegør i dette notat for resultaterne af opfølgningen på det punkt, der ikke tidligere er afsluttet.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris initiativer

6. Vi gennemgår i det følgende Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris initiativer i forhold til det udestående opfølgingspunkt. Dette sker med henblik på at vurdere, om ministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Rigsrevisionens beretning og Statsrevisorernes bemærkninger. Gennemgangen er baseret på redegørelser og dokumentation fra ministeriet.

Arbejdet med at etablere hjemmel og samarbejde med anklagemyndigheden om systemunderstøttelse

7. Det fremgik af beretningen, at Fødevarestyrelsen ikke havde udstedt forbud mod transportere eller inddraget autorisationer i perioden 2012-2018, selv om styrelsen siden 2016 havde hjemmel til at nedlægge forbud mod transportere. Derudover havde Fødevarestyrelsen ikke haft den fornødne viden om tidligere sanktioner af transportører i kontrolsituationer for derved at sikre, at transportørerne blev sanktioneret korrekt og effektivt.

8. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling oplyste i sin redegørelse til beretningen, at Fødevarestyrelsen var ved at undersøge muligheden for at etablere hjemmel i dyrevelfærdsloven til at give administrative bødeforelæg. Fordelene ved administrative bødeforelæg ville ifølge ministeren være en hurtigere og mere smidig administration hos Fødevarestyrelsen samt en reduktion af belastningen hos politiet og anklagemyndigheden med disse sager. Ministeren oplyste, at virksomheder og besætnings ejere med etableringen af hjemlen til at give administrative bødeforelæg ville opleve en hurtigere og mere konsekvent sanktionering af overtrædelser, hvilket vurderes at øge den præventive effekt.

Ministeren oplyste desuden i redegørelsen, at Fødevarestyrelsen ved anmeldelse af en overtrædelse til politiet vurderer, om der ud fra antal og alvor af tidligere kendte overtrædelser foreligger en situation, hvor frakendelse bør overvejes. Ifølge ministeren er det en grundlæggende forudsætning, at Fødevarestyrelsen har kendskab til alle tidligere afgørelser, for at styrelsen kan indstille til en frakendelse til anklagemyndigheden. Det er således en vigtig forudsætning, at systemerne understøtter udveksling af oplysninger mellem Fødevarestyrelsen og anklagemyndigheden.

9. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri oplyste i oktober 2021, at der stadig pågik et arbejde med at etablere hjemmel i dyrevelfærdsloven til at give administrative bødeforelæg og etablere et forstærket samarbejde med anklagemyndigheden med henblik på at sikre en systemunderstøttet udveksling af oplysninger om afgørelser.

10. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har haft overvejelser om udstedelse af administrative bøder og har drøftet dette med Rigsadvokaten. Ministeriet har i forbindelse med denne opfølgning oplyst, at der på nuværende tidspunkt ikke er behov for hjemmel i dyrevelfærdsloven til at udstede administrative bødeforelæg. Fødevarestyrelsen har i stedet for iværksat et nyt kontrolkoncept, som skal være forebyggende i forhold til lovovertrædelser, og forventer en markant nedgang i antallet af politianmeldelser. Behovet for en hjemmel til administrative bøder vil derfor ifølge ministeriet blive mindre. Styrelsen forventer, at det ultimo 2023 vil kunne vurderes, om det nye kontrolkoncept har haft den ønskede effekt. Hvis det nye kontrolkoncept ikke har haft den ønskede effekt, vil ministeriet overveje behovet for at tilvejebringe hjemmel til administrative bødeforelæg på ny. Fødevarestyrelsen vil i samarbejde med Rigsadvokaten derudover se nærmere på, om der er andre sagstyper, hvor brugen af administrative bøder er egnet.

Administrative bødeforelæg

Når en myndighed har hjemmel til at give administrative forelæg, så betyder det, at myndigheden kan give en administrativ bøde, når myndigheden konstaterer en lovovertrædelse. Det medfører, at en sag kan afsluttes uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig.

11. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har oplyst, at arbejdet med det nye kontrolkoncept har givet et tættere samarbejde med anklagemyndigheden i de konkrete sager og på et generelt plan med Rigsadvokaten. Der holdes faste halvårslige møder og ad hoc-møder, og Fødevarestyrelsen følger løbende op på, at politiet og anklagemyndigheden sender domme og bødeforlæg til Fødevarestyrelsen snarest muligt efter afgørelse.

12. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har oplyst, at ministeriet endnu ikke har etableret en systemunderstøttelse af udveksling af oplysninger om afgørelser, men at ministeriet er i gang med at afklare dette.

13. Rigsrevisionen finder det utilfredsstillende, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri næsten 3 år efter, at beretningen blev afgivet, ikke har en endelig afklaring på etablering af hjemmel til at give administrative bødeforlæg, som ministeriet selv vurderede ville øge den præventive effekt over for virksomheder og besætningsejere, som ikke lever op til loven. Rigsrevisionen finder det ligeledes utilfredsstillende, at ministeriet endnu ikke har etableret en systemunderstøttelse af udveksling af oplysninger om afgørelser.

Rigsrevisionen vil følge Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris vurdering af effekten af det nye kontrolkoncept og dermed behovet for at tilvejebringe hjemmel til administrative bøder. Rigsrevisionen vil endvidere fortsat følge ministeriets arbejde med sikre en systemunderstøttet udveksling af oplysninger om afgørelser.

Birgitte Hansen